

S A Y I 10 • 2 0 0 3

İslâm
Araştırmaları
Dergisi

TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC STUDIES

 İSAM
TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLÂM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

açıklamaya çalışmışlardır.” Zaten müfessirler “böyle bir üretimi gaye edinmedikleri gibi” amaçları da bu olmamıştır (s. 321). Ancak yazar tespit ettiği bu gerçeği kabullenmekte zorlanmakta ve çalışmasına başlarken sahip olduğu yargıları sonuna kadar sürdürmeyi yeğlemektedir. Buna göre, “İşte müfessirlerin temel çıkmazı Kur’an’ı siyasetle içli-dışlı yapmaları ve siyasi olayları dinî umdelerin içine katmış olmalarıdır” (s. 331). Ne yazık ki, çalışmada yazarın önyargıları ile incelediği örnekler arasındaki böylesi bir gerilim hemen bütün çalışmaya yayılmış durumdadır (s. 286).

Genç meslektaşımız İsmail Çalışkan’ın bu çalışması esasen eleştirilerimize karşın, yukarıda da belirttiğimiz gibi, olumlu ve yararlı özellikler taşımaktadır. Ona yeni çalışmalarında başarılar diliyoruz. Vallahu a’lem.

Mehmet Paçacı

Hadis Tetkikleri Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, Yıl 2003.

İstanbul’da uluslararası, hakemli ve akademik bir dergi olarak altı ayda bir yayımlanması hedeflenen *Hadis Tetkikleri Dergisi*’nin ilk sayısı 2003 yılında neşredildi. Editörlüğünü Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hadis Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi İbrahim Hatiboğlu’nun yaptığı derginin yayın ve danışma kurullarında yurt içinden ve yurt dışından pek çok seçkin ilim adamı yer almaktadır. Türkçe yanında Arapça, İngilizce ve diğer uluslararası dillerde de hazırlanmış çalışmalara yer veren ve yurt dışında muhtelif ülkelerde temsilcileri bulunan dergi, uluslararası olma niyetini gerçeğe dönüştürmekte ciddi adımlar atmış gözükmektedir.

Derginin yayın amaçlarından ilkinin, İslâm dünyasının yaşadığı sıkıntılı dönemin meselelerine, özellikle düşünce krizine ilmî çözümler getirmek olduğu ifade edilmektedir. Bunun için topluma yön veren değerleri akademik anlamda ele almak, onların önemine işaret etmek ve gereken düzeyde incelenmesini sağlamak, derginin asıl görevlerden biri olarak belirtilmekte, dergi, değerlerin toplumdaki belirleyici işlevini ve inşâî yönünü tekrar gündeme getirmeyi hedeflemektedir. Bir ihtisas dergisi olma niteliği dolayısıyla *Hadis Tetkikleri Dergisi*, İslâmî değerlerden “sünnet”i esas almakta ve onun toplum inşâ etme ve çözüm üretme yönünü doğru biçimde öne çıkarma amacı taşımaktadır. Bu çalışmaların sonunda, çağdaşlaşma döneminin sünnet ve hadise yüklediği ideolojik temele dayalı eleştirilerin haksızlığının kendiliğinden ortaya çıkacağı

âşikârdır. Derginin amaçlarından bir diğeri de geleneğe dayalı olarak bilgi üretiminde yeni ilmî açılımlar yapmak ve bu suretle akademik çalışmalara katkıda bulunmaktır. Ayrıca fiilî tevâtürde var olan kopukluğu giderme hedefini gerçekleştirmede bir vasıta ve adım olarak görülen dergi, bu yönde uluslararası bir çabanın da plâtfomu olmayı amaçlamaktadır. *Hadis Tetkikleri Dergisi*, geleneksel mirası gün yüzüne çıkarmaya bir zemin olma sorumluluğunu üstlenmesi yanında, değerler yozlaşması ile karşı karşıya kalmış insanlığa ilimle çözüm getirmeyi amaçlayan kişilere bir zemin hazırlamayı ve yayın imkânı sunmayı da memnuniyetle yüklenmiş durumdadır. Dolayısıyla hadis ilmi sahasındaki çalışmaları göz önüne sermek ve ilim çevrelerinin değerlendirmelerine sunmak gibi önemli bir görevi yerine getirmeyi üstlenmektedir. Böylece dergi, hadis alanında çalışanların ilmî mesailerini yansıtmak imkânını sağlamanın yanında, bu alanda kendini geliştirmek isteyenler için bir fırsat sunmaktadır. Dergide sünnet ve hadisin, kuşatıcı bir bakış açısıyla akademik bir zeminde ve uluslararası boyutta ele alınmaya çalışıldığı, hadis ilimlerinin geleneğinden yola çıkarak anlama ve yorumlamada en doğru olana ulaşma arzusunda olduğu ifade edilmektedir. *Hadis Tetkikleri Dergisi*, hadis usûlü ve tarihi, klâsik veya çağdaş dönem hadis meseleleri, hadis literatürü, bilimsel faaliyetler, geleneksel yaklaşımlar, hadislerle ilgili çağdaşlaşma döneminde ortaya çıkan yaklaşımlar ve tartışmalar, çağdaş metodolojilerin hadis araştırmalarına katkıları ve Batıların hadis araştırmaları gibi konuları içeren çalışmaları yayımlamayı hedeflemektedir. Nitekim tamamı hadisle ilgili olmak üzere makale, makale çevirileri, araştırma notları, yazma eserlerin tanıtımı, kitap tahlilleri, kitap ve tez tanıtımları, mülâkâtlar, vefeyât, akademik faaliyetler ve değerlendirilmeleri gibi çalışmalar derginin zengin bir muhteva ile çıkmasını sağlamıştır. İlk sayıda Mustafa Ertürk'ün "Kur'an İslâm'ı" söylemi ile Hz. Peygamber'in konumu arasındaki ilişkiyi ele aldığı çalışması, Ayşe Esra Şahyar'ın zayıf hadislerle fezail konusunda amel edilmesi meselesini irdeleyen makalesi, Hüseyin Kahraman'ın Allah'ın Âdem'i kendi suretinde yarattığını bildiren hadisi tahlili, Nuri Topaloğlu'nun Hz. Peygamber'in zatı ve eşyası ile teberrük meselesini incelediği çalışması bu derginin niteliği hakkında okuyucuya net bir fikir vermektedir. Ayrıca Özcan Hıdır'ın şarkiyatçıların hadisi tarihlendirme metotları; İbrahim Hatipoğlu'nun rical ilmi ile ilgili İftikhar Zaman'dan yaptığı tercümesi ve Cağfer Karadaş'ın araştırma notları; Hayati Yılmaz'ın hadisi kudsi, Kur'an ve hadisi nebevi arasındaki farkları anlatan bir yazma risalenin tanıtımı; Mustafa A'zamî ile yapılan mülakat; sempozyum,

konferans özetleri ve kitap tanıtımları dergiye ayrı bir zenginlik kazandırmıştır.

Yurdumuzda çeşitli sebeplerle kaliteli ve ilmî dergi neşretmenin kolay olmadığı bilinmektedir. Gayretlerinden dolayı *Hadis Tetkikleri Dergisi*'nin tüm elemanlarını kutlamak gerekir. Başarılı çizgilerinin devam etmesi temennisiyle dergiyle ilgili daha fazla bilgi almak isteyenlerin Web:<http://www.hadisevi.com> e-mail: editör@hadisevi.com adreslerine de müracaat etmelerini tavsiye ediyoruz.

Aynur Uraler